

Ob šestdesetletnici je seveda prežgodaj, da bi na dosedanjo dejavnost jubilanta gledali že kot na zaključeno celoto, še manj, da bi že dokončno ocenjevali vrednost te celote. Še posebno, ker je prof. Gams v zadnjem času potegnjen v živahno in dinamično organizacijsko omrežje raziskovalnega dela, predvsem kot vodja Programskega sveta RSS za proučevanje geografskega okolja in geografsko raziskovanje krasa. Posebno zadnja leta se razen tega loteva pobud za nove široke naloge, kakršne so geomorfološko kartiranje, t.i.m. pokrajinska ekologija, proučevanje ogrožanja okolja po naravnih katastrofah itd. Razen tega je Gams zdaj v tisti življenjski dobi, ko znanstvenik pravzaprav šele dokončno dozoreva, ko se njegove poti skušajo izkoptati iz več ali manj nenehnega iskanja in preizkušanj ter se nekako ustaliti. Da bi to razvojno fazo uspešno preživel in se zrel pretolkel skozi vse dileme, ki se v razvoju našega dela postavljajo pred vse nas, mu želimo še nadalje mnogo zdravja in nezmanjšane žilave aktivnosti v korist slovenske geografije.

Svetozar Ilešič

Dr. France Bernot — šestdesetletnik

Rodil se je 19. avgusta 1923 v Brezini pri Brežicah v železničarski družini. V Novem mestu in Ljubljani je hodil v gimnazijo, leta 1943 pa je, kot interniranec, v Trevisu maturiral. Jeseni 1947 se je vpisal na univerzo (medicina), a je študij kmalu opustil in se zaposlil, najprej v hranilništvu in kasneje v upravi, leta 1950 pa je nastopil službo na takratni Upravi hidrometeorološke službe SRS. Tega leta je ob delu začel ponovno študirati, tokrat geografijo, iz katere je leta 1955 diplomiral.

Z zaposlitvijo na Upravi hidrometeorološke službe je po diplomi začel preučevati podnebje Slovenije. Kasneje se je osredotočil na raziskovanje temperaturnih in slanostnih razmer severnega Jadrana, kar je obdelal tudi v doktorski nalogi; za doktorja geografskih znanosti je promoviral decembra 1971. V šolskem letu 1960/1961 je bil od Zveznega Zavoda za tehnično pomoč nerazvitim poslan v republiko Gvinejo v Afriki poučevat.

Rezultate Bernotovega raziskovalnega dela, ki zajemajo nad 50 enot na okrog 850 straneh (objavljenih, v tipkopisu in elaboratih), lahko razdelimo na dve glavni klimatološko-meteorološki področji: na regionalno klimatologijo ter na specialno klimatologijo in meteorologijo, ostala dela pa na preučevanje snežnih plazov in na obdelavo razne klimatološko-meteorološke problematike. Veliko obdelanega statističnega gradiva in sintez, žal, ni objavil, ker je bilo to delano po naročilu in je kot tako ohranjeno v Arhivu hidrometeorološkega zavoda. Objavljene razprave in članki pa so raztreseni v večih revijah in časopisih, tako v Razpravah (Papers), v Letnih poročilih meteorološke službe, v Geografskem vestniku, v Meteorološkem zborniku, v publikaciji »10 let hidrometeorološke službe«, v Geografskem obzorniku, v Slovenskem pomorskem zborniku in v Planinskem vestniku.

Pomembno delo za geografijo je opravil Bernot s preučevanjem podnebja posameznih slovenskih krajev in regij. Tako je obdelal *klimo Kopra, Kamnika, Preddvora, Jezerskega in Kankana* v Gvineji, od regij pa *Ljubljansko kotlino z obrobjem* za obdobje 1951—1955, *Grosupeljsko kotlino, slovensko Posotelje, Novo Gorico in srednji del Vipavske doline, Slovensko Primorje* (na osnovi parametrov iz Kopra in s posebnim ozirom na strunjansko področje), *severnoprimorsko regijo* in nje klimatsko-terapevtsko oceno (skupaj z D. Furlanom), *Zgornje Posočje*, posebej specifičnost klimatskih potez te regije, *Gorenjsko* in »*Nekaj klimatskih karakteristik Kredarice*«.

Veliko se je ukvarjal tudi s specialnimi klimatološkimi in nekaterimi meteorološkimi problemi. Tako so skupaj z D. Furlanom, A. Kmečljem in V. Manohinom objavili v Letnem poročilu meteorološke službe 1966 obsežno razpravo (str. 41—124): »*Ugotavljanje evapotranspiracije s pomočjo normalnih klimatskih pokazateljev*«. Pisal je tudi o glav-

nih srednjih singularitetah in njihovem uveljavljanju v Sloveniji v letu 1955, o temperaturnem obratu v spodnjem delu Ljubljanske kotline, o temperaturni mikroinverziji, o sedimentih iz atmosfere, o ladijskem opazovanju ob prehodu hladne fronte čez severni Jadran 25.—27. II. 1965, o smeri gibanja nevihtne aktivnosti v SRS, o sončnem siju na Kredarici, obsežnejše pa tudi o vetrovnih razmerah na predvidenem helikopterskem letališču na krovni ploščadi Kliničnega centra v Ljubljani (str. 50). Od tovrstnejših pomembnejših klimatskih pokazateljev pa je pisal o temperaturi morja pri Kopru, ob slovenski obali nasploh in pri Trstu, o temperaturi površinske plasti morske vode, o temperaturi zraka nad morjem, o izhlapevanju v Kopru, o spremembi temperature morja pri Kopru v odvisnosti od jakosti vetra, o temperaturnih razmerah severnega Jadrana v letu 1966, o ekstremnih temperaturah morja pri Kopru v obdobju 1958—1965, o meteoroloških vzrokih poplav Pirana, o temperaturah vode Blejskega jezera in zraka nad njim (referat na IV. mednarodnem alpskem kongresu), med najpomembnejšimi in najboljšežnejšimi (138 str. tipkopisa) pa je že omenjena doktorska disertacija »Spreminjanje temperaturnih in slanostnih razmer severnega Jadrana v korelaciji z dotokom rečne vode«.

V zadnjem času je Bernot posvetil veliko časa preučevanju snega in snežnih plazov. V ta namen ga je Hidrometeorološki zavod poslal v Davos in Innsbruck na seznanjanje z delom tamkajšnjih služb; po njihovem zgledu je v domovini organiziral službo snežnih plazov. Njegova so v zimskem času vsakodnevna jasna in precizna jutranja radijska poročila o stanju snežnih plazov v naših Alpah. V tem okviru je pisal tudi o preučevanju lavin v Sloveniji, za RSS pa je izdelal elaborat »Sneg in snežni plazovi: I. klasifikacija snega; II. klasifikacija plazov; III. nekaj plazov na Slovenskem« (str. 75). V zadnjem času pripravlja tudi osnove katastra snežnih plazov v Sloveniji; o tem in o lavinski službi je pisal v Razpravah 1975.

Jubilant je leta 1963 sestavil slovensko meteorološko bibliografijo, pisal je o ravnanju z mokrim termometrom na postaji III. reda, posebne omembe pa je vredna njegova knjižica »Vremenoslovje za planince«, ki jo je leta 1978 izdala Planinska zveza Slovenije (str. 81). V dnevnem časopisu in Planinskem vestniku občasno objavlja pregledne vremena za posamezne mesece in letna obdobja v Sloveniji. Aktivno se je udeležil več domačih geografskih zborovanj ter mednarodnih meteoroloških in nivo-loških kongresov, posvetoval in seminarjev; o nekaterih od teh je poročal v Geografskem vestniku.

Skupaj s čestitkami želimo jubilanu obilo zdravja, da bi lahko še naprej bogatil klimatološko in z njo geografsko znanost.

Drago Meze

Geograf Dušan Košir — šestdesetletnik

Letošnjega avgusta (1983) bo dopolnil 60 let geograf Dušan Košir, stalni zunanji sodelavec Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Rodil se je 29. 8. 1923 v Lendavi, osnovno šolo, gimnazijo in univerzo pa je obiskoval v Ljubljani ter je leta 1949 diplomiral iz geografije, etnologije in zgodovine. Že leta 1948 se je zaposlil na Hidrometeorološkem zavodu SRS, kjer je zelo veliko pripomogel k ureditvi, kasneje pa tudi k posodobitvi obsežnega arhiva meteorološke dokumentacije. O njegovem delu na tem polju priča obsežen elaborat z naslovom »Pregled dela meteoroloških podatkov, nahajajočih se v arhivu Hidrometeorološkega zavoda LRS v Ljubljani, do vključno leta 1953« (286 strani). Pomembna pa je tudi njegova »Karta padavinskih postaj SR Slovenije za dobo 1. 1. 1951 — 1. 4. 1967« (Ljubljana HMZ SRS, 1967) in »Karta temperaturnih postaj SR Slovenije, za dobo 1. 1. 1851 — 1. 6. 1967« (Ljubljana, HMZ SRS, 1967). V to skupino del spada tudi članek »Ombrografske postaje« (Vestnik Hidrometeorološke službe LRS Slovenije, 1/1, 2, 3, 1954), v katerem je Košir kritično ocenil njihovo lokacijo pa tudi ustrezno različno vrednost pridobljenih podatkov. Pri prikazu Koširjevega dela pa ne smemo